

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oglasila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Boj za slovensko šolo v Gorici.

Slovenski starši v Gorici so poslali na višje mesto to le prošnjo:

„Izvršujoč odlok veleslavnega c. kr. deželnega šolskega sveta za Goriško in Gradiško z dne 24. junija 1894. šte. 543, poiskali so slovenski ljudski šoli v Gorici prostore, ki po svoji legi in po svojih drugih svojstvih nasprotujejo namenu, kateremu bi morali služiti.“

Podpisani slovenski roditelji in njih namestniki niso mudili, da so z neporednimi vlogami pri visokem c. kr. naučnem ministerstvu ugovarjali proti izvolitvi takih prostorov.

Visoko c. kr. naučno ministerstvo je bilo siljeno izreči o omenjenih prostorih uničevalno sodbo ter zahtevati, da se dotó brez odloga drugi stalno pripravní prostori.

Odlok z dne 16. decembra 1895 št. 29 621 pravi mej drugim doslovno, kakor sledi:

„Poslopje — namreč Katinelijsvo odgojevališče sviloprejk, tudi vojašnica imenovano — je sicer za nemalo številno otrok oddaljeno nad 2 kilometra, kar je za mestne razmere vsekako veliko, vendar presega ta oddaljenost samo glede na otroke iz mestnega dela Grčina v § 1. šolskega zakona z dne 6. maja 1870. dež. zak. št. 30, določeno mero.“

„Z druge strani se pa ne dá tajiti, da omenjeno poslopje nikakor nima onih lastnostij, katere se morajo zahtevati po navedenem zakonu in po ministerski naredbi z dne 20. maja 1885 št. 6846 od pripravnega šolskega poslopja.“

„Lega poslopja na skrajni periferiji mesta nasprotuje najvažnejši zahtevi, ki se mora postaviti po naravi sami in po navedeni ministerski naredbi na šolsko poslopje, da naj stoji v sredi šolskega okoliša.“

„Jednako ni primerno zadoščeno nadaljni zahtevi radi lahkega doboda, ker veliki večini otrok služi kot dohod jedna sama, dolga in nikakor ne široka ulica, ki ni niti potlakana.“

„Končno nastajajo tudi tehtni pomisleki proti temu, kar je komisija našla pri pregledovanju poslopja, . . . in v zapisnikih navedeni nedostaki

glede na visokost sob, na stopnice in na zgradbo stranišč se morajo zaznamovati kot bistveni, t. j. kot taki, radi katerih poslopje ni pripravno, da bi se stalno vanj postavila šola.“

Z ozirom na to odredilo je visoko ces. kr. naučno ministerstvo z istim odlokom, „naj se nemudoma potrebno ukrene, da se pripravijo stalno pripravní prostori.“

Da bi se dal tej odredbi večji naglas, pozval se je c. kr. deželni šolski svet, naj po potrebi s primernimi posilnimi sredstvi poskrbi, da se v ta namen potrebni koraki takoj prično, eventualno, ako bi se ne dalo dobiti drugih pripravnih prostorov, da se začne pravočasno z zidanjem novega poslopja

Deželni šolski svet je izdal dotični ukaz mestnemu šolskemu svetu; mestni svet je proti temu vložil utok na ministerstvo; ministerstvo je ta utok zavrnilo; to je vse kar se je storilo v osem mesecih, „da se poskrbe stalno pripravní prostori“, eventualno, „da se sežida novo poslopje.“

Ker je z jedne strani Katinelijsvo odgojevališče za sviloprejke, tudi vojašnica imenovana, absolutno nerabljivo za slovensko ljudsko šolo, katere okoliš obsega vse mesto goriške, in se z druge strani do 15. septembra t. l. ne dajo dobiti stalno pripravní prostori za šolo, oziroma ker se v tem času ne more dozdati novo poslopje, prosijo podpisani slovenski roditelji in njih namestniki:

Visoko c. kr. naučno ministerstvo, naj omogoči slovenskim goriškim otrokom javni ljudsko-šolski pouk v letu 1896/7 s tem, da zastavi svoj odločilni vpliv v to svrhu, da se za slovensko ljudsko šolo Gorici prirede nemudoma začasni, vsaj nekoliko pri ravni šolski prostori, izključivši Katinelijsvo odgojevališče za sviloprejke.

Podpisani menijo, da kot avstrijski državljani, ki stoje pod varstvom zakonov in ki so opravičeni in dolžni tirjati tudi glede na prostore postaven javen pouk svojim otrokom, morajo postaviti zgore navedeno zahtevo z vsem poudarkom na visoko c. kr. naučno ministerstvo, kateremu so krajevne in deželne šolske oblasti podrejene in pokorščine dolžne,

ter opozoriti na to, da je bati se zmešnjav, ako se bo nadaljevalo hujskanje, ki se vrši proti slovenskemu prebivalstvu v mestu goriškem povodom ustanovitve slovenske ljudske šole v Gorici po določenem načrtu, z veliko vztrajnostjo in z vidnim odobravanjem od nekih strani.

V korist šole in splošne blaginje prosimo podpisani, naj visoko c. kr. naučno ministerstvo nepremično zahteva, da se nemudoma izvrši odlok z dne 16. decembra 1895 št. 29 621 in naj mej tem blagovoljno izpolni našo zgore navedeno prošnjo.“

Slede podpisi 245 roditeljev svojih 475 otrok.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Štajerska konservativna stranka je za deželnozborske volitve že izdala svoj volilni oklic. V njem posebno naglašja, da je treba delati na to, da bode ljudska šola bolj verska, bolj praktična in ceneja. To so stare zahteve konservativcev. Potem govori o varčnem gospodarstvu z deželnim premoženjem, o urejanju preskrbovanja ubogih, ne da bi se dežela kaj bolje obremenila. V narodnem oziru noče konservativna stranka ničesa odstopiti od pravic svojega naroda, a pravicam drugih strank noče škodovati. Konservativna stranka se je postavila bolj na nemškonoarodno stališče. Tako govorjenje o pravicah nemškega naroda, je za nas Slovence malo tolažljivo. Vsaj je le preveč znano, kaj da Nemci vse zmatrajo za svoje pravice. Ča je kje v slovenskem kraju nemška šola, že mislijo, da imajo pravico, da mora zmirom ostati nemška. Na to, da pravijo, da ne bodo krtili pravic drugim strankam, ni dosti dati. Pride le na to, kaj bodo smatrali, da ima kaka stranka pravico zahtevati. Posebno pomenljivo je pa, da oklic govori o razširjenju volilne pravice. Štajerski konservativci so bili ves čas največji nasprotniki razširjenju volilne pravice. Njih glasilo je pozivljalo Badenija, ko je nastopil, naj volilno reformo kar opusti. Da bi bili nakrat postali tako naidušeni za razširjenje volilne pravice, ne verjamemo. Najbrž le čutijo, da je potreba se volilcem pokazati bolj demokratične. To je pač veselo

Listek.

Predlog o mestniku krajevnih imen.

V malokaterem slučaju se v našem jeziku tako obilokrat greši, kakor pri rabi predloga „na“, „v“ v mestniku. Kdaj naj stoji v mestniku „na“ in kdaj „v“, za to nima naš jezik nikakoršnega pravila.

Da bi se stavljal „na“ mesto „v“ in narobe, skušali so slovničarji tolmačiti tako: „na“ naj stoji pred samostalniki, ki pomeni kak višje ležeči kraj, „v“ pa za nižje kraje.

Kdor to pravilo primerja z govorom prostega našega naroda, sprevidi, da je to določilo neveljavno, ker je prisiljeno. Evo dokaza!

Selo Rakitna leži visoko nad Brezovico, vendar tukajšnji narod ne pravi, grem na Rakitno in v Brezovico, temuč nasprotno, grem v Rakitno in na Brezovico. Isto tako pravi: na Pijavo Gorico, na Gumnišče, v Smerjane, v Brezje, na Dobravco, v Škrilje, na Golo, v Krvavo Peč, na Vič, v Polhovi Gradec.

Novejši pisatelji se obotavljajo pisati v Reko, v Studenec, v Gorico, v Krko, v Toplice, v Besnico, v Soro itd. Česa, da ne živi v vodi človek, ampak riba, ne pomislijo pa, da v teh krajih sela ne stojijo na vodi, kakor nekaj, ko so bila mostišča (Pfahlbauten), ampak na bregovih.

Da stavi prosti nepokvarjeni narod v mestniku pred visoko v gorah ležeča sela predlog „v“ ne „na“, in pred v nižavah ležeča „na“, izvira od tod, ker so sela z na stare naselbe, metropole ali središča, iz katerih se je ljudstvo zaradi preoblega množenja razseljevalo v druge, v bližini ležeče kraje.

Znano je, da so bile v jezeru v barijski latvici mej Ljubljano in Igom, katero jezero je oteklo v prazgodovinski dobi, obširne naselbe na mosteh. Sava je skalnate jezove mej Litijo in Zagorjem v teku časa izdolblja in oteklo je Savsko in Barijsko jezero. Moščanec ni imel več zavetja na vodi, preselil se je na bližnja, za utaboritev priprava hriba. Zato pripraven kraj bil je homec, kjer stoji sedaj cerkvena sv. Jurija. Imenovali so ta kraj po svoji podobi Ig (igla). Nasip tedanjega selišča Ig se še zdaj dobro pozna, a seljana tu gori ni nobenega več, izselili so se v bližnja kraje poleg studencev iz gore izvirajočih v ravnino z rodovitnim poljem.

Nastale so naselbe Studenec, Staje, Kot, Iška Vas, Strahomer, Vrbljane, Tomišlje, Prest, Matena, Loka. Vsi ti seljani se imenujejo Izanci, in če koga vprašaj, odgovoril ti bo še nepokvarjeni kmet za vse te vasi z predlogom „v“. Staro ime je še za ta kraj, kjer je tekla zibelka Izancev, ostalo Studenec, a imenuje se tudi Ig, in ako bi Izanec ta

izraz za to selo rabil, odgovoril ti bo: Grem na Ig, grem v Studenec.

Kako se pači prvotna oblika, za to naj navedem neki slučaj, kateri se je pripetil pred kakimi petnajstimi leti na Igu. Tedanjemu župniku kakor tudi nadučitelju ni šlo v glavo, zakaj se govori v Studenec, ne na Studenec. Pritožila sta se v tej zadevi na Štajersko župniku Trstenjaku. Le-ta, ugodivši njihovi želji, odpiše, da je pravilno reči „na“ ne „v“, ker v Studenci le žabe živijo, ne pa ljudje. Od tega časa pišejo izžanski uradi: županstvo, šola, župa „na“ Studencu, a priprosti kmet hodi še vedno v Studenec.

Na Kranjskem sta dve vasi Jezero. Prva v ljubljanski okolici ima predlog „na“, druga mej Trebnjem in Mokronogom, pa „v“.

Zakaj? Prva je stara naselba, a druga novejša in stoji v kotlini nekdanjega jezera.

Prosti narod pa predstavi v mestniku vedno predlog „na“, kadar hoče zaznamovati smer pota. N. pr. vozim na Trst, na Videm, ne na Reko. Grem na Podpeč, a moj namen ni, do Podpeči potovati, s tem zaznamujem le smer pota. Mislim, da se taka raba predloga „v“ in „na“ pri nobenem drugem narodu ne nahaja, kakor baš v Slovenih, ter svedoči, da od nekdanj stannje todi Sloven.

Da je tako, kaže tudi krajevno ime Šmarje.

znamenje, če se že konservativci ne upajo več upirati razširjenju volilne pravice.

Poslanec dr. Ebenhoch je po svojem mišljenju podoben našim klerikalcem. Ko bi mož bil na Slovenskem, bi gotovo bil mej prvimi vodjami katoliške stranke. Tudi na Gorenjem Avstrijskem je vodja konservativne stranke, a prav za prav le po imenu vodja, v resnici pa konservativno politiko vodi neki odbor iz samih duhovnikov. Le po milosti puste duhovni gospodje dr. Ebenhocha na čelu. Nekateri bi se ga že radi znebili, kakor kaže neki brezimen oklic, katerega so sedaj izdali proti njemu in ga razširjajo mej ljudstvom. Znamenito je, da se duhovni gospodje niso upali podpisati. Noben poslanec tolikokrat ne rabi besede „katoliški“, pravi se v tem oklicu, kakor Ebenhoch. Pri političnih shodih, kjer gre čisto za posvetne stvari, ima cele pridige o pobožnosti in baha se s svojo pobožnostjo in pobožnostjo svoje rodbine, kakor svetopisemski farizej. Mož hoče biti na jedni strani prijatelj delavcev, na drugi je pa proti delavcem; v državnem zboru je predlagal, naj se upelje starostno zavarovanje delavcev, v gorenjeavstrijskem deželnem zboru je pa govoril proti volilni pravici delavcev in proti osvoboditvi delavskih hiš deželnih in občinskih priklad. Vstopil je bil v koalicijo in se zavezal z največjimi nasprotniki katoličanstva. Navadno hvali vsakečasno vlado. Hvalil je Tassija, koalicijsko vlado in hvali Badenija. Če tudi je bil prijatelj Taaffejev, je vendar pomagal ga vreči. Ob svojem času je glasoval proti podražavljenju severne železnice, židom na ljubo, njegovo glasilo je pisalo proti podporam Lloyd in Danavski parobrodni družbi, on je pa glasoval za te podpore. Bil je v linškem tiskovnem odboru, ko se je sklenilo osnovati „Reichspost“. Iz odbora ni izstopil, lista pa le ni podpiral, a popolnoma se mu pa ni hotel odpovedati, ker ima rad dve železi v ognju. Iz povedanega je vidno, da je Ebenhoch pravi prototip klerikalca, ki je konservativen ali krščansosocijalen, kakor mu ravno kaže.

Kompromis na Moravskem. Sporazumjenje, katero so si dogovorili liberalni in narodni nemški vodje na Moravskem, se nekaj krha. Pristašem nemškonarodne stranke, katerim se je že precej ucepil protisemitizem, ne gre v glavo, kako da bi pri volitvah mogli hoditi z židji, ki so povse drugega reda kakor Nemci. Voditelji so že malo v strahu, da strankini pristaši ne bodo hoteli za njimi in bodo na shodu moravske narodne stranke, ki se kmalu snide, hudo ugovarjali temu kompromisu. Nam se ne zdi verjetno, da bi narodni Nemci na Moravskem se zares upali pri volitvah postaviti na svoje noge. Le predobro vedo, da brez židovskega denarja le ne gre. Nemci bi na Moravskem zgubili večino v deželnem zboru, da jih židje zapustijo. Na shodu utegnejo nekoliko naglašati svoje nemškonarodno stališče, a naposled se bodo pa zadovoljili s kompromisom. Židje jim ne bodo zamerili, če malo proti njim pozabljajo, ker vedo, da je to potrebno zaradi volilcev.

Razširjenje volilne pravice na Norveškem. Norveški parlament je sklenil, da bodo v bodoče volili tudi tisti državljani, ki ob volitvah niso doma.

Volili bodo pismeno. Ta sklep je jako pomenljiv. Na Norveškem se tretjino ljudi peča s trgovino, ribarstvom itd. so vedno na morju daleč od svoje domovine. Ti ljudje dosedaj niso mogli voliti. Od tod prihaja, da so bili voljeni največ kmetje in to celo v mestih. Celó v jednom največjem mestu Norvegijske Skien je bil voljen neki kmet v državni zbor. Sedaj, ko bodo volilci, ki so na tujem, pismeno volili, pride mnogo meščanov v državni zbor. To bo hudo zadelo radikalno stranko, ki ima v svoji sredi skoro samo kmete. Če bodo premenjeni volilni red ugodno uplival na razmere s Švedijo, se ne ve. Novi poslanci bodo najbrž še odločneje branili koristi trgovine in mornarstva proti poljedelski Švediji. Podoben volilni red, kot ga je sedaj dobila Norvegijska, imajo že nekateri švicarski kantoni.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. avgusta.

— (Občinski svet) imel bo v sredo, 19. avgusta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Volitev jednega člana v komisijo za dopolnilne volitve trgovske in obrtniške zbornice kranjske. IV. Pravnega in personalnega odseka ter vodovodnega ravnateljstva poročili o resignaciji mest. vodovodnega inženirja Jaromira Hanuša. V. Stavbinskega odseka poročilo: a) o odobritvi mest. regulacijskega in razširjevalnega načrta z ozirom na §§ 3, 29. in 75. stavbinskega reda za mesto Ljubljano z dne 25. maja 1896; b) o postavljenju spomenika v spomin prihoda Njegovega Veličanstva cesarja Frančiška Josipa I. v Ljubljano dne 7. maja 1895.; c) o spomenici posestnikov ozemlja mej Prečnimi in Kolodvorskimi ulicami ter Rasljevo in Sv. Petra cesto v obvarovanje vrtov pred zaizidanjem; d) o pritožbi hišne posestnice Franje Pirčeve proti magistratnemu odloku glede določitve roka za podrtje hiše št. 5 na Poljanskem predmestju; e) o pritožbi hiš posest. Fr. Bahovca glede magist. odloka zaradi zazidave okna pri kuhinji v hiši št. 25 v Florijanskih ulicah; f) o pritožbi hiš posest. Mateja Zdešarja proti odloku mest. magistrata glede popravka njegove hiše št. 48 na Poljanskem nasipu in glede prepovedi prebivanja v nekdanjem hlevu; g) o prošnji tvrdeke Hana in Rosenborg, naj se odveže od pogodbe iz leta 1894. glede zgradbe kanala ob Rimske cesti VI. Pravnega in personalnega odseka poročila o oddaji služb: a) konceptnega pristava; b) konceptnega praktika in c) blagajničnega praktika. VII. Direktorija mest. užitinskega zakupa poročila: a) o uspehu užit. zakupa v prvem polletju 1896; b) o izdani pooblastili za ravnatelja mest. užitinskega zakupa. VIII. Regulacijskega odseka poročilo o odkupu hiše grofa Ljudovika Blagaja-Ursini na sv. Jakoba trgu št. 10.

— (Slovenski delavci) so minula praznika imeli v Ljubljani zborovanje, katoliški delavci in socijalni demokratje. Katoliški delavci so imeli ljudski shod v Hafnerjevi pivovarni, kjer sta imela prvo besedo gg. dr. Žitnik in dr. Krek. Socijalisti

so zborovali pri Virantu, kjer so imeli v soboto in v nedeljo svoj strankarski shod, v nedeljo dopoldne pa ljudski shod. Oba ljudska shoda sta bila le srednjedobro obiskana. Na shodu stranke so imeli glavno besedo Zavrtnik, Kristan in pa Hrvat Anžić. Bila so zastopana nekatera slovenska delavska društva. Četudi je shod imel biti jugoslovanski socijalistični shod, vendar ni bilo nikoga niti iz Gorice, niti iz Trsta, niti iz Dalmacije, da o Bosni in Hercegovini, o Srbiji in Bolgariji niti ne govorimo. Shod se je izrekel za hainfeldski socijalistični program, in da se bode stranka imenovala jugoslovanska socijalnodemokratska stranka, kar pa Štajercem, kar jih je bilo na shodu, ni povse ugajalo. Shod se je bil postavil precej na slovansko stališče in celo sklenil, da protestuje proti temu, da bi socijalisti bili protinarodni, temveč so le mejnarodni, a tudi ta resolucija ni bila po godu Štajercem. Ta resolucija pa le dokazuje, da so socijalisti prišli do prepričanja, kakor malo časa pred njimi naši klerikalci, da narodnosti ni mogoče kar prezreti. Seveda trdne vere pa ne bode nikdo o njih narodnem prepričanju mogel imeti, ko se vendar še niso niti upali naravnost reči, da so narodni.

— (Stavbeno policijska odredba) Ker se je pokazala pri kopanju temelja Bartlove hiše na Starem trgu nevarnost, da bi se vsled slabega materiala in stavbenega stanja v obče, vodna trakta Podlesnikove in Janez Mathianove hiše (kot Bartlovih sosedov) utegnili posesti in prouzročiti veliko nesrečo, ukazal je magistrat pretekle dni imenovanimu dvema gospodarjema, da imata pričeti takoj podirati svoja vodna trakta, sv. Jakoba nasip pa se je za pasajo na ondodnem mestu zaprl in gradba Bartlove hiše za čas demolanja zaustavila.

— (Podelitev invalidskih ustanov kranjskega gospejnega patrijotičnega društva.) Deželni predsednik kranjski je na dotični predlog podelil letos invalidsko ustanovo v znesku 39 gld. 90 kr. Frančišku Skubicu iz Ljubljane, zatem pa izjemoma podpore za 1896 l. še: Jerneju Ješetu iz Vodmata v znesku 15 gld.; Lovru Palovcu in Antonu Puclju iz Ljubljane vsakemu po 10 gld. ter Mariji Delost iz Ljubljane 5 gld. Vse te podpore se bodo izplačale imenovanim jutri na cesarja rojstni dan po mestnem magistratu.

— (C. kr. deželni plačilni urad v Ljubljani na cesarja Josipa trgu št. 1) bo vsled glavnega snaženja uradnih prostorov 20, 21. in 22. avgusta za stranke zaprt.

— (Cerkvena slovesnost v Dravljah) privabila je ta dva dneva mnogo in različnega občinstva. Gneča v cerkvi in okoli cerkve je bila precej velika, in so jo tatovi izkoristili. V soboto in nedeljo se je izvršilo par manjših tatvin. Na velikega Šmarca dan popoldne se je pri „kamniti mizi“ v Zgoraji Šiški par „navdušenih“ pa odveč „napolnjenih“ romarjev kojim sta draveljski „letošnji“ in ščarski „stari“ harmonijo zmešala, — nekoliko spoprijelo, pa po par zaušnicah, katere so privabile krčmarja blizu, je le ta ta dva „draveljska komarja“ prav po domače ekapediral na cesto. V obeh nočeh je bilo tudi par prask mej fanti, a orožnikov ni bilo treba klicati, ker so se „romarji“ sami v zmislu krščanske ljubezni „poglihali“. Pri Koslerju sprejemalo je iz Dravelj vračajoča se romarje na vrtu pevajoče društvo „Zvon“. V soboto „Zvon“ pač ni dokazal, da je „kristalni“ kakor je pel gospod dr. Krek.

Ta kraj se je imenoval še v 15. stoletju Zamarje, kakor kaže Valvazorjeva kronika VII. bukve XXVI. poglavje, stran 700. Tu je zatiški opat Gerhard podelil župi v Zamariji, Weisskirchen z vsemi vfaranimi vasi l. 1456.

Jednacega izvira je ime Smerjane. Oboje pa Nemec prebaga v St. Marein. Zamarje, kakor Zamarjane pomeni kraj za bregom barijskega jezera. Vas Zamarje je tudi na Goriškem onstran Ajdovščine. Šmarci prav Zamarci (Zamorci) se imenujejo sploh vsi seljani onstran barja od Pijave Gorice do Lipoglav. To izvira iz časov, ko je bila še barijska kotlina jezero, v prazgodovinskem času. Iz tega sledi, da je že takrat bival v teh krajih Sloven.

V našem slovu nahajajo se tudi druge, prav po nepotrebnem izvite pokvare krajevnih imen. Trbiž namestu Trebiž (Trebež — ausgerodeter Ort) ital. Treviso; Vrd nam. Vird (Vretje — Quellengebiet); Šlica nam. Šujica (Ort im Winkel); Šmarje gen. Šmarja nam. Šmarjega, Želimlje nam. Želimljega, Tomišlja nam. Tomišljega.

Priporočati bi bilo, da bi se pri naberu krajevnih imen pristavil tudi predlog, kakoršnega prosti narod rabi, sicer izgubimo sčasoma še to.

Priponiti moram, da je Slovenec, naselivši se po raznih krajih, imenoval svoja sela po podobi kraja, po rekah, vodah in gorah, ne misleč na to,

ga li bode kdo pozneje v tem popravljaj, ne se zmeane za poznejše kritike in stavi predlog „na“ ali „v“. Ako je krtil naselbo z imenom kake vode, ni nikakor mislil, da tu ne gre predlog „v“, ampak „na“, ker človek ne biva v vodi, temuč na suhem. Evo nekaj vzgledov:

Slape, vas, kjer je bil nekaj vodometa (Wasserfall). Isti je sedaj blizu 3000 m navzgor v Ljubljani na Fužinah. Ustje, vas mej Liti in Šmartnem, kjer se je potok v Savo izlival. Ker je Sava v teku tisoč in tisoč let strugo izgubila, izliva se ta vodica kakih 2000 m nižje v Savo. Ustje na klancu Iške, kjer se je Iška nekaj izlivala v Ljubljansko jezero. Sedaj je njen iztok 7000 m nižje v Ljubljani. Utik ali Utek, selo pod Dravljem, kjer se je nekaj jeden del Save v Ljubljansko jezero stekal. Odtok tega jezera bil je mej Gradom in Rožnikom. Tla nekdanjega jezera je večinoma splav savskega pritoka in je nekako čez vso barijsko latvico kakih 12 m na debelo razplajkan. Heibček pri Kamniku, kjer je sedaj pokopališče, kaže tvorbo tal nekdanjega savskega jezera, spodaj je strjena glina, kakršna se v barji nahaja (diluvium), zgoraj rujava ilovica s prodrom pomešana (aluvium).

Vse vasi, katere leže na tleh nekdanjega savskega jezera, imajo v mestniku predlog „v“, ker so novejša naselbe.

Naselniki ob bregu ali marju jezera imenovali so se Marini, sedaj pokvarjeno Marni. Mar, Marin, Marinovec, Marinko, Marinčič so še sedaj pogostoma v teh krajih se nahajajoča hišna imena. Mirje iz marje je kraj na bregu vode, od tod Mirke. Goli mar ali v sestavi Golmar, ime krajev, kjer so Slovani stanovali, sedaj pohabljen v Kolmar. Golimar ali pokvarjeno Gelimer ime vandalškega kralja. To ime se še sedaj nahaja pokvarjeno kot Golmajer, Galmajer. Vižmarje se imenuje vas na višjem savskem bregu (auf der höheren Fluss-terasse). Šmarje je pohabljen Zamarje, kakor že omenjeno, kraj za marjem (hinter dem Ufer). Vasi, ležeče v ljubljanski okolici, Strahomer in Dragomer, obe sestavljeni iz Strah, Drag in mar, poznejši mar ali mir, kakor osobno ime Vladimir, ponemčeno Waldemar.

Nemški morast izvira iz slovenskega marjest. Vird ne Verd ali celo Vrd, v rodivniku Virda, izhaja iz besede vretje, kjer voda iz tal vre. Od tod Vretje ali Retje.

Prvo utrjeno naselbo Ljubljančanov je na tem mestu iskati, kjer sedaj Grad stoji, zato se ne pravi grem v Grad, ampak na Grad. Toliko naj zadostuje v dokaz, kako važen je razloček predloga „na“ in „v“ v mestniku za našo prazgodovino.

M. P—i.

— (Slike Simona Gregorčiča) Z Vrhnike se nam piše: Za našo prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda vzgledno delujoče litijske Slovenke dale so napraviti jeklorezne slike pesnika Simona Gregorčiča ter so čisti dobiček, kateri se doseže pri razprodaji, namenile družbi sv. Cirila in Metoda. Poslale so slike tudi k nam na Vrhniko in v dokaz, kako smo se jih vsi razveselili, naveleno bodi to, da smo omenjene jako lepe podobe pri obnem zboru naše podružnice sv. Cirila in Metoda dne 9. t. m. hipoma razprodali. Da se pokrijejo troški in doseže kaj dobička, razprodati bode še mnogo komadov. Naroče se pri odboru podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljuti. Komad velja 20 kr.

— (Iz Kranja) se nam poroča, da se je Sokolske slavnosti dne 9. t. m. udeležilo tudi slov. Bralno društvo v Trzinu, in sicer po deputaciji in da so se izgubile, oziroma našle naslednje reči: Listnica, zlat prestan in klarinet. Te reči hrani odbor „Gorenjskega Sokola“ v Kranju.

— (Cesarska slavnost) se priredi dne 18. t. m. o priliki cesarjevega rojstnega dne na Bledu. Vzpored: Dopoldne ob 10. uri slovesna maša v cerkvi na otoku; popoldne ob 5 uri tombola v letoviškem parku, kateri se zdaj imenuje Oigia park; zvečer ob 8 uri razsvetljava jezera, ob 10 uri slavnostni ples v zdraviliškem poslopju. Čisti dohodek tombole je namenjen zdraviliškemu zakladu.

— (Z Bleda) nam piše gospod župnik Josip Lavtižar, da je o blejskih slavnostih ogovoril ministrskega predsednika grofa Badenija samo slovenski in ne, kakor smo poročali mi, samo nemški. Naš poročevalec ni sam slišal, kako je g. župnik ogovoril ministrskega predsednika, pač pa vprašal dva blejska gospoda, ki sta pri ogovoru stala blizu župnika, in oba sta mu povedala, da je bil ogovor samonemški. Ker nam gospod župnik zatrjuje, da je govoril samo-slovenski, popravljamo hvalno svoje poročilo.

— (Iz Novega mesta) smo dobili daljši dopis, glede izleta „Dolenjskega pevskega društva“ v Toplice, iz katerega posnemamo le to, kar je naš dopisnik v svojem poročilu pozabil omeniti, da je namreč pri koncertu sodeloval tudi moški tamburaški zbor novomeški pod vodstvom gosp. Trillerja in se prav tako odlikoval, kakor ženski tamburaški zbor, katerega je občinstvo pri vsaki priliki jako laskavo odlikovalo, priredil na čast gospicam tamburašicam zvečer obhod z lampijoni po topliškem trgu.

— (Poštni in brzojavni urad v Krškem) služboval bo od 16 do 31. avgusta ves dan.

— (Nesreča) Dne 12. avgusta splašili so se v voz upreženi voli posestnika Antona Čenika iz Knežaka na Pivki, ravno ko jih je dal pri vaškem kovaču A. Vrhu prekovati. Čenika in kovača vlekla sta zbesnela vola pod vozom kakih 400 korakov daleč in sta oba težko ranjena. Razun tega pa so voli poteptali štletnega dečka, a neki drugi otrok je težko poškodovan.

— (Samomor zaradi vojaških hlač) V Celju se je te dni ustrelil pešak Jakob Zorko v glavo, in sicer iz strahu pred kaznijo, katera ga je čakala, ker je ukradel vojaške hlače.

— (Slavnost gasilnih društev) V Celovcu vršil se bo dne 5. 6. in 7. septembra letos šod gas. društev odhodne zaveze. Iz Ljubljane odide tja, kakor čujemo, deputacija tukajšnjega gasilnega društva.

* (Ura ne sme biti.) Pariški Ratschild ima v občini Prégny blizu Geneva grad. Ker ga je žemiralo, da bje občinska ura plebejsko glasno, je zahteval, naj se ura ustavi za toliko časa, kakor bo on bival na gradu in občinski odbor je tej želji ustregel. „Peuple de G-nève“ piše o tej pokornosti obč. odbora: Gotovo bo Ratschild prihodnje leto zahteval, naj se pr-pove oslom riganje. Obč. odbor ustreže brez dvoma tej želji in bo dajal dober vzgled vsem oslom s tem, da bo molčal, kolikor časa se bo židovski bogatš mudil na svojem gradu.

* (Senzacijonelna pravda.) Lyonsko sodišče je minoli teden oprostilo od zatožbe moža, katerega so prej radi iste stvari že dva sodišča obsodila na dosmrtno ječo. Stvar je tale: Louis Couvin je bil obdolžen, da je l. 1891. umoril neko staro ženo, katera ga je bila imenovala v svoji poroki glavnim dedičem. Couvin jo stal dvakrat pred porotniki in bil obkramt obsojen. Glavna priča proti njemu je bila neka Marija Michel, dekla umorjene žene. Pred kratkim se je ta Michel sama oglasila in priznala, da je ona umorila svojo gospodinjjo. Vseled tega se je začela proti njej sodna preiskava, katera se je pa zaradi nedostajanja dokazov ustavila, histerična Michel pa se je zaradi krivega pričanja obsodila na 5 let v zapor. Couvin je izposloval, da je prišel novič pred porotnike in ker se Michel sedaj ni pripustila kot priča, je bil Couvin oproščen, dasi je jako verjetno, da je res morilec.

* (Denarnice od človeške kože) Iz Takome v državi Washington se poroča, da je iz onodne kaznilnice poskusil uteči neki razbojnik, da pa je bil na begu ustreljen. Kožo razbojnikovo je strojar umetno ustrojil in so se iz nje naredile denarnice. Praktična poraba človeške kože je v Ameriki sploh kaj navadna. Svoj čas se je dogajalo, da je v ubožni hiši v Tewkesburyju v državi Massachusetts navada, dati iz kože vsacega umrlega preskrbljenca in iz ustrojene kože narediti razne male reči, katera so se dobro razpečavale. Takisto se je zgodilo svoj čas tudi v kaznilnici v državi Ohio, pred 40 in 50

leti pa je bilo v južnih in zapadnih krajih Zjedinenih držav sploh navada, delati denarnice in okraske iz ustrojene človeške kože.

* (Kako se milijonar postane?) Amerika je dežela milijonarjev. Sedaj je eden najbogatejših ameriških milijonarjev D. Rockefeller. On ima na leto 8 milijonov dolarjev dohodkov, na dan torej 20.000 dolarjev. Slednja minuta mu prinese 14 dolarjev, ura 840 dolarjev. Slednje leto dá mož kacega pol milijona v dobrodelne ali znanstvene namene. Za vseučilišče v Čikagi je dal 7.575.000 dolarjev. Njegovo premoženje je pridobljeno v tridesetih letih. Po rojstvu je Rockefeller škot. Malo pred njegovim rojstvom so njega roditelji prišli v Ameriko in se naselili na majhni kmetiji v Moravii. Pozneje so si najeli večjo kmetijo v Orvegu. Mladi milijonar je bil vrl dečko in sedanjí posestnik dotične kmetije še sedaj pripoveduje, da je dečko prvih 25 centov zaslužil s kopanjem krompirja. Stariši njegovi so se preselili v Cleveland. Tu se je Rockefeller šele seznanil s svetom. Sedemnajstletni mladenič je šel v St. Louis, kjer je dobil službo knjigovodje v trgovini s kmetijskimi pridelki: Ko je prištel 500 dolarjev, je z nekim Clarkom začel sam podobno trgovino. Prihranivši si 5000 dolarjev, je stopil z nekim Andrewom v dogovor, da sta osnovala čistilnico za petrolej, a Rockefeller bi bil kmalu prišel na boben. Spustil se bil namreč v neke stavbene špekulacije in se zadolžil. Posrečilo se mu je pridobiti novega sodružnika Harknessa, bogatega tovarnarja za žganje in žganjskega tovarnarja zeta Flaglerja. Poslednji je bil skrajno vztrajen in brezoziren. Sedaj se je jelo podjetje povzdigovati. Andrew se je v tem odtegnil v zasebno življenje, družbi pa je pristopil Vanderbilt. Dobili so kmalu v roko skoro vse pridobivanje in trgovino s petrolejem. Hkratu so se pa tudi bavili z grajenjem železnice in rudokopstvom. Tako je Rockefeller jeden najbogatejših mož na svetu. Mož pa ni prav nič prevzet. V Novem Yorku ima hišo, ki se nič posebno ne odlikuje od drugih. Hodi priprosto napravljen. Doma se bavi tudi z godbo, a v gledališče in na druge veselice nikoli ne gre.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvo našega lista sta poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Helena Pehani na Vrhniki 6 kron 40 vin, nabrave v veseli družbi. — Živel rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. E. J. v Ljubljani dobljeno stavo 8 kron. — Žvo!

Zahvala. Gosp. J. Žužek, gostilničar v Turjaku, prireditelj dne 2. avgusta t. l. v svoji gostilnici domačo tombolo ter nje čisti dohodek v znesku 5 gl. 28 kr. vročil danes podpisancu, za revno šol. mladino. Za ta znesek kupim bodem šol. blaga ter se v imenu revne šolske mladine g. sp. pošiljatelj, kakor tudi sranjerju tombole, g. F. Franku iz Vel. Lašič tem potom lepo zahvalujem. Škocijan pri Turjaku, dne 12. avgusta 1896. Iv. Cesar, šol. voditelj.

Književnost.

— Oesterreichisch Ungarische Monarchie. Geographisch statistisches Handbuch für Leser aller Stände von Prof. Dr. Friedrich Umlauf. Tretji popravljeni in razširjeni natis z 200 podobami in 15 zemljevidi, v 25 snopiščih po 30 kr. (A. Hartleben ova zaloga na Dunaju) Sedaj so izšli že snopiči 5—8 tega dela. V njih se končava opis zemlje naše države. Posebno dobro so opisani Karpati. Potem se opisujejo votline. Ta oddelek je tako popoln, kakor ga desedaj ne najdemo v nobeni knjigi. Potem se popisujejo nižave in zlasti ogerske „puste“. Za nas, ki smo imeli potres, je pa najbolj zanimiv odstavček o vulkanizmu in potresih. Tu je povedano jako mnogo, kar je bilo desedaj še malo znano, posebno glede ugašenih ognjenikov. Po pregledu geoloških razmer se pa začenja opis rek in je posebno obširno opisan Danav. Omeniti je tudi, da imajo te snopiči mnogo lepih podob.

Brzojavke.

Dunaj 17. avgusta. Vsi ministri so se povrnili na Dunaj. Danes popoldne se je sešel ministerski svet, da se posvetuje glede parlamentarnega delovanja v jesenskem zasedanju in glede položaja na Češkem, zlasti z ozirom na napadanja na Čehe v nemških mestih. Češki namestnik Coudenhove je tu, da poroča o teh razmerah.

Dunaj 17. avgusta. Policija je aretovala ženo ključavničarja Bascha, ker leti nanjo sum, da je pomagala svojemu ljubimcu Focku pri atentatu na svojega moža.

Gradec 17. avgusta. Vojni zapovednik baron Reinländer praznuje danes 50letnico svo-

jega službovanja. Cesar mu je s posebnim lastnoročnim pismom izrekel svoje priznanje in svojo zahvalo na dolgoletnem, vestnem in uspešnem delovanju.

Praga 17. avgusta. Vsi češki deželni in državni poslanci so sklicani za nedeljo na posvetovanje, kako obvarovati češke manjšine v nemških mestih vednih napadov in preganjanj. Predlagalo se bode, naj se izreče protest zoper postopanje Nemcev in naj se začne v celi deželi zbiranje prispevkov v korist in podporo čeških manjšin.

Reichenhall 17. avgusta. Danes zjutraj je bil tu precej močan potres. Sunki so se dlje časa ponavljali.

Cetinje 17. avgusta. Italijanski prestolonaslednik je prišel sem in bil navdušeno vzprejet. Ruski polkovnik Radovski mu je vročil lastnoročno pismo ruskega carja. Princ Danilo pojde v kratkem v Monzo, da se dogovori z laškim kraljem o podrobnosti zaroke.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani (Dalje.) XI. Zbornični tajnik poroča, da je c. kr. okrajno glavarstvo črnomaljsko v svrhu posvetovanja glede ustanovitve zadruga za sodni okraj črnomaljski določilo 27. april. K temu posvetovanju je zbornica poslala odposlanca, ki je mogočeno zbranim obrtnikom razjasnil postavna določila glede ustanovitve in namena zadrug. Pri tem je pojasnil na to določila iz novel k obrtnemu zakonu z dne 15. marca 1883. drž. zak. št. 39 in z dne 8. marca 1885, drž. zak. št. 22, katera je upoštevati pri ustanovitvi zadrug. V s. doem okraju črnomaljskem je 37 mlinarjev in žagarjev, 17 čevljarjev, 13 mizarjev, 1 kolar, 11 krojačev, 1 ključničar, 2 steklarja, 6 kovačev, 4 paki, 1 tkalec, 2 slikarja, 1 brivec, 1 klepar, 1 klobučar, 2 opekarija, 20 mesarjev in klavcev, 4 zidarji, po 1 apneničar, dimnikar, izdelovalec soda-vode, dalje 71 trgovcev, 100 gostilničarjev in 12 žganjetočnikov, torej skupaj 310 trgovcev in obrtnikov. Navzoči so pred vsem poudarjali, da bi bilo narkoristnejša, da bi bili rokodeljski obrti jedna zadruga za se. Ker je pa teh premalo in so ti razdeljeni na celi sodni okraj in se je z več strani izrazila misel, da bi v tem okraju mogla kaka zadruga le obstati, če bi bili v nji združeni vsi trgovci in obrtniki, so se navzoči obrtniki zjediniili v tem: Delati je na to, da se ustanovi zadruga vseh trgovcev in obrtnikov sodnega okraja črnomaljskega. Ob tej priliki volil se je tudi provizorični odbor, ki naj bo ustanovil in predložil pravila, če politična deželna oblast odobri krajevni obs. g. zadruga. Ker je odsek mnenja, da bi bilo v resnici najkoristnejše, če bi se vsi trgovci in obrtniki črnomaljskega sodnega okraja združili v jedno zadugo, kakoršna že 11 let obstoji za sodni okraj metliški, predlagajo: Zbornica naj se v svojem poročilu na c. kr. okrajno glavarstvo črnomaljsko v tem smislu izreče. — Predlog se sprejme.

XII. Zbornični tajnik poroča dalje, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju predložilo dve prošnji, v katerih jedna se prosi za ustanovitev čevljarске zadruga za sodni okraj tržiški in v drugi za ustanovitev zadruga, ki bi obsegala vse trgovce in obrtnike sodnega okraja tržiškega. Pri obravnavi v dan 4. maja, odločeni od c. kr. okrajnega glavarstva, zastopani so bili samo čevljarji, irharji, sedlarji in urarji. V sodnem okraju tržiškem je 21 mlinarjev in žagarjev, 8 kovačev, 29 čevljarjev, 4 kolarji, po 3 ključničarji in mizarji, 7 krojačev, 4 tasarji, 2 izdelovalca koev, 2 sedlarji, 1 izdelovalec lesanih cvekov, 1 izdelovalec lodna, 9 pekov, 1 klobučar, 7 mesarjev, klavcev in vojeninarjev, 2 brivca, 6 usnarjev, 4 fužine za kose, 1 izdelovalec suka, 1 dimnikar, 1 irhar, 2 zidarja, 2 urarja, 1 vrvar, 4 opekariji, 1 izdelovalec soda-vode in 74 trgovcev ter 47 gostilničarjev in krečmarjev, toraj skupaj 248 trgovcev in obrtnikov. Pri obravnavi bila je zbornica zastopana po odposlancu. Navzoči čevljarji, irharji in sedlarji so se izrekli za to, da bi se združili v jedno zadrugo za sodni okraj tržiški, ker bi po njih mnenju le ta zamogla doseči namen, katerega ima zakon pred očmi. Od združitve z drugimi obrti okraja v jedno zadrugo ne pričakujejo gori imenovani nič koristnega, ker imajo ostali povsem druge koristi zastopati. Neki obrtnik se je pa izrekel za združitev vseh trgovcev in obrtnikov v jedno zadrugo. Pri glasovanju so pa glasovali vsi navzoči razun jednega za ustanovitev čevljarске zadruga. Odsek se je preveril, da so čevljarji v resnici interesovani pri ustanovitvi zadruga in bi zamogli napraviti zadrugo, katera bi se lahko vzdržala. On je za to, da se želji čevljarjev ustreže. Če bi ostali obrtniki želeli, da se ustanovi zadruga, bi se bili tudi udeležili posvetovanja, ker pa tega razun jednega niso storili, se mora po pravici sklepati, da se s čevljarji nečejo družiti v jedno zadrugo. Odsek torej priporoča ustanovitev zadruga čevljarjev, sedlarjev in irharjev za sodni okraj tržiški in predlagajo: Zbornica naj v tem smislu poroča na c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

Zahvala.

Podpisaneu odboru je izpolnjevati prijetno dolžnost, da se tem potom najsrčneje zahvaljuje vsem onim, ki so, na kateri si bodi način pripomogli k tako sijajnem uspehu našega izleta v Kranj.

Osobita zahvala pa gre bratskemu „Gorenjskemu Sokolu“ in njega vrlému starosti V. Majdiču za trudoljubivo podporo pri pripravah; dražestnim rodoljubkinjam mesta kranjskega za prelep vzprejem in darovani venec s krasnim trakom: gde Miciša vnikovi za prekrasni pozdrav; g. županu Šavniku za veličastne besede, s katerimi nas je spejel pred mestno hišo; vsemu mestu kranjskemu, ki nas je tako prisrčno in sijajno sprejelo.

Dalje bodi naša prisrčna zahvala bratskim društvom sokolskim, slavnemu slov. biciklističnemu klubu „Ljubljana“ slavnim gorenjskim društvom in vsemu občinstvu za obilo udeležbo.

Odbor telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani.

Dr. Ivan Tavčar

Viktor Murnik

t. č. starosta.

t. č. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. avgusta: Meta Sterle, posestnikova žena, 44 let, Opekarska cesta št. 48, jetika.

Dne 14. avgusta: Anton Širba, delavec, 18 let, Marije Terezije cesta, čuvajnica 640, tuberkuloza. — Helena Pavlin, zasebnica, 82 let, Stari trg št. 13, ostarelost. — Ana Vidic, delavka, 56 let, Dunajska cesta št. 8, tuberkuloza.

Meteorologično poročilo.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
14.	9. zvečer	737.1	17.0	sl. jug	jasno	0.0
15.	7. zjutraj	737.5	13.0	brezveter.	megla	
	2. popol.	735.5	25.3	sr. jz.ah.	del. obl.	
16.	9. zvečer	734.5	17.4	sl. jz.ah.	skoro j. n.	0.0
	7. zjutraj	733.7	13.8	sr. svzh.	del. obl.	
	2. popol.	735.6	14.1	sr. svzhod.	dež	
17.	9. zvečer	736.6	13.3	sl. jvzh.	oblačno	31.5
	7. zjutraj	735.7	11.4	sl. svzh.	megla	
	2. popol.	734.8	19.0	sr. jug	del. jasno	

Srednja temperatura petka, sobote in nedelje 17.4°, 18.6° in 13.7°, za 1.6°, 0.3° in 5.1° pod normalom

Dunajska borza

dné 17. avgusta 1896

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld.	55	kr.
Avstrijska zlata renta	123	gld.	70	kr.
Avstrijska krona renta 4%	101	gld.	15	kr.
Ogerska zlata renta 4%	122	gld.	30	kr.
Ogerska krona renta 4%	99	gld.	50	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	958	gld.	—	kr.
Kreditne delnice	361	gld.	90	kr.
London vista	119	gld.	65	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld.	60	kr.
20 mark	11	gld.	72	kr.
20 frankov	9	gld.	50	kr.
Italijanski bankovci	44	gld.	—	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	64	kr.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Steyr, Linz, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 10 min. osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linz, Budejovice, Pizelj, Marjine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Budejovice čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregence, Carth, Geneve, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pizelj, Marjine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 44 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. — Vrhu tega ob 6. uri 39 min. popoldne vsako nedeljo in praznik v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Linz, Steyr, Gmunden, Ischl, Ansee, Ljubna, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiž. — Ob 8. uri zjutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 11. uri 25 min. popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Franzovih varov, Heba, Marjinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Cartha, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiž. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak s Dunaja preko Amstetena, iz Lipskega, Prago, Franzovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiž. — Vrhu tega ob 10. uri 26 min. zvečer vsako nedeljo in praznik iz Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 9. uri 6 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 1. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Glasovir

dobro ohranjen, se po nizki ceni proda.

Kje? pove iz prijaznosti upravnitvo „Slovenskega Naroda“.

Učenec

ki je dovršil vsaj štirinasedro šolo, vzprejme se tako pod dobrimi pogoji v trgovino z mešanim blagom

Kje? pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

Malinov sirup

iz gorskih malin narejen, z najboljšo vonjavo i. t. d.

1 kilo v steklenici 65 kr., pol kile 35 kr.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto. (2558-10)

Zahvala.

Načelnitvo gasilnega društva v Škofji Loki se najprirčneje zahvaljuje gostilničarki „Pri Slonu“ v Novem mestu za prijazen vzprejem in izvrstno in ceno postrežbo. (2829)

Odda se s 1. novembrom letos

stanovanje

obstoječe iz 3 sob z vsemi pritliklinami v hiši Krojaške ulice št. 1. — Natančneje izve se ondi v gostilni „Pri Luni“. (2799-3)

Kovaški pomočnik in učenec

se takoj vzprejmeta. — Ponudbe vzprejema Janez Šnoj. kovaški mojster v Kamniku. (2830-1)

Obeh deželnih jezikov zmožnega

akviziterja

vzprejme takoj proti stalni plači in proviziji glavni zastop v Ljubljani o. kr. priv. (2814) Riunione Adriatica di Sicurtà. (2)

Stanovanje

z jedno sobo, kuhinjo, kletjo in drvarnico, odda se od 1. septembra naprej na Dunajski cesti št. 42. (2823-1)

V prodaji mešanega blaga dobro izurjen

komi in učenec

se takoj ali pa tudi pozneje vzprejmeta.

(2809-3) Friderik Homann v Radovljici.

Zastopstvo

z velikim zaslužkom, tudi 200 gld mesečno, priporoča dobroznano tovarniško podjetje za novo, jako ceno blago, rabljivo tudi za zasebne odjemale, in se tudi lahko kot postranski posel za vsacega v svobodnih urah opravlja. Samo pismene ponudbe je poslati A. Lukášu v Pragi 1334-II. (2826-1)

Št. 8625.

Razglas.

(2824-1)

Deželni odbor kranjski bo iz deželne trtnice v Ljubljani oddal letos jeseni 60.000 cepljenih ameriških trt

in sicer za bela vina: kraljevina, plavec, gerganja, burgundec beli, španjol rudeči, moslavina, italijanski rizling; za črna vina: portugalko

Trte se bodo oddajale po 8 (osem) goldinarjev za sto kosov. Ravnejšim vinogradarjem, ki izkažejo s spričevalom, podpisanim od županstva in župnega urada, da so podpore potrebni, oddajale se bodo cepljene trte pa tudi po nižji ceni 4 (štiri) goldinarje za sto.

Vinogradarji, kateri želé kupiti te cepljenke, naj se zglašé pri svojih županstvih ali pa pri kmetijskih podružnicah najpozneje do 20. septembra t. l. ter naznanijo, kolko trt in katere vrste jih želé dobiti.

Županstva in kmetijske podružnice pa naj potem vse take prošnje predložé deželni u odboru najpozneje do 30. septembra t. l., ker se na pozneje došle prošnje ne bode oziralo.

Pripominja se še, da so vse trte cepljene na riparijo, ker doslej deželna trtnica ni imela še dovolj rupestris; zato naj se oni, ki imajo močno apnene — torej „bele“ zemlje — nikar za te ne oglašé, ker bi te vrste trte v takih apnenih zemljah s časom obtele na bledici.

V bodoče pa bodo cepljenke večinoma na rupestris montikola cepljene, torej na podlago, ki tudi v takih hudo apnenih zemljah dobro vspeva.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 11. avgusta 1896.

Najvišje priznanje

lekarju PICCOLI-ju v Ljubljani kot prirejevalcu

kapljic za zobe

katero je z zadovoljivim uspehom Nj. ces. in kr. Visok. prejasna gospa prestolonaslednica-vdova nadvojvodinja

Stefanija

izvolila opetovano uporabiti.

Cena steklenici 20 kr., 10 steklenic 1 gld. 50 kr. Poštna naročila se izvrše obratno; poštino plača naročitelj.

Lekarna PICCOLI „Pri angelju“

Ljubljana, Dunajska cesta.

(2635-7)

Razglas.

Podpisani oskrbnik konkurzne mase F. S. Murgelj v Rudolfovem naznanja, da se proda iz te mase zaloga manufakturnega blaga,

sodno cenjenega na 12.593 gld. 90 kr.

toraj razun točke št. 667 cenilnega zapisnika,

in štacunska oprava, cenjena na 282 „ 30 „

in sicer vse to skupno (in Bausch und Bogen)

Pismene ponudbe do najkasneje 24. avgusta t. l. dopoldne v roke dra. J. Schegula v Rudolfovem. V ponudbi mora biti naveden ta razglas.

Dne 25. avgusta t. l. popoldne, do katerega časa je vsak ponudnik vezan na svojo ponudbo, ima se položiti v gotovini ali v hranilničnih knjižicah v roke podpisane oskrbnika za kupovina po ponudniku, katerega ponudba se je vzprejela.

Cenilni zapisnik je na ogled pri podpisnem o-krbniku ter se tudi zaloga po ponudnikih lahko ogleda razun nedelj, praznikov in ponedeljkov vsak dan od 5.—6. ure popoldne.

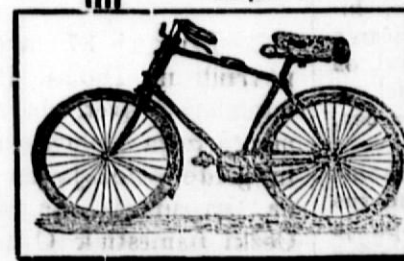
Rudolfovo, dné 12. avgusta 1896.

(2815-2)

Dr. J. Schegula.

Važno za kolesarje!

Usojam si naznaniti, da sem svojo mehanično delavnico sedaj uredil tudi za raznovrstno popraviljanje koles (biciklov). Istotako imam vedno v zalogi

kolesa (bicikle)

najnovejša ter najboljše vrste

po najnižjih cenah

ter poskrbujem na posebno željo zajedno tudi razpečavanje že rabljenih, a še dobro ohranjenih koles.

Velespoštovaje (2332-26)

Fran Kaiser, puškar v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.